

Hold dine gode råd for deg selv!

Når barna våre har problemer, er vi snare til å gi dem konkrete råd. Råd som ofte fører til irritasjon og frustrasjon blant ungdommen. I mange tilfeller kan det være lurt å la dem finne løsningen selv, sier ungdomscoachen. Det gjør godt for barnas selvtillit.

◆ Mannen min og jeg sitter ved middagsbordet. Jeg skravler, vil gjerne fortelle om dagen min. Ikke bare er jeg litt skravlete, det hender jeg også er litt impulsiv og tar avgjørelser litt kjøpt ... Jeg har sagt ja til et oppdrag, som jeg nå i etterkant er usikker på om er noe jeg har lyst til å gjøre. Jeg lufter tankene for mannen min. Han råder meg til å trekke mitt ja tilbake, jo før, jo heller. ”Det er jo bare å ringe og si at du ikke kan gjøre det, så er du ferdig med det”, sier han. Jeg sitter litt forbauset igjen. Det er jo ikke det jeg vil, jeg ville ikke trekke meg! Og jeg kjenner at jeg blir irritert på ham. Irritert fordi han ikke hører meg, og fordi han tror han vet hva jeg trenger.

Etter hvert klarer vi å sette ord på våre intensjoner. Jeg ville bare luften tankene mine, jeg hadde ikke behov for at han skulle komme med en løsning. Han på sin side ville bare hjelpe meg, og mente at hans gode råd gjorde akkurat det. Jeg tolket det slik at han ikke tok meg på alvor, han tolket det slik at jeg avviste hans råd. Tenk så pussig, at vi bommet så grundig med våre intensjoner overfor hverandre.

LIGNENDE HISTORIER hører jeg ofte fra ungdommer og foreldre. Gode råd har utgangspunkt i at du som forelder vet noe som ikke ungdommen vet. Ofte tar den som gir råd på seg ”ekspertrollen”. Og eksperter trengs i noen tilfeller. For eksempel når jeg kjører min skranglete bil på verksted igjen. Da trenger jeg en mekanikers ekspertise –

biler kan jeg ingenting om! Og noen ganger trenger barn og ungdom å få råd, at foreldrene deler erfaringer og hjelper dem i riktig retning. På denne måten overføres også verdier, normer og tradisjoner fra den ene generasjonen til den andre. Men så er det andre situasjoner hvor dette med gode råd slår ut helt feil.

En jente jeg kjenner hadde fortalt moren og faren at hun ikke visste hva hun skulle finne på i helgen. Foreldrene rådet henne til å trene litt. Datteren tolket det som at de mente at hun måtte slanke seg. Hun spurte om det var det de mente, og da fant hun ut at de bare tenkte at det var noe hun likte å gjøre. Gode intensjoner og et sterkt ønske om å hjelpe lå bak dette rådet. Men i dette tilfellet førte det til misforståelse og irritasjon. Og jenta kom ikke noe lenger med hva hun skulle finne på i helgen.

Hender det at du kommer med gode råd når det er en mulighet for at tenåringsen din kan komme på svaret selv? Ofte er våre gode råd til barna våre lite revolusjonerende. Som oftest er rådene løsninger som ungdommen har tenkt på allerede. Det som hadde vært interessant, er om ungdommen selv klarer å sette ord på hva de trenger eller ønsker, og hvordan de takler hindringene på veien dit.

Det ligger en stor styrke og motivasjon i å oppdage sva-

rene eller finne løsningene selv. Og tross alt er det ingen som kjenner seg selv bedre enn en selv. Jeg leste en bok en gang med den fantastiske tittelen ”På meg selv kjenner jeg ingen andre”. Jeg er bare meg – som opplever meg selv innenfra. Jeg kjenner mine drømmer, tanker og usikkerhet. Det er den kunnskapen som gjør meg ekspert på meg selv!

Så neste gang tenåringsen din forteller om noe som er utfordrende eller vanskelig – vent litt med å komme med gode råd. Spør først hva de tenker, hva de trenger, hvilke hindringer og muligheter de ser. Så kan du avvente og se om dine råd fortsatt er nødvendige, eller

om barnet ditt finner løsningen selv gjennom de spørsmålene du stiller. ◆

Foto: Wenche Hoel Knai
Stylist: Jan Gunnar Svenson

SPØR PETRA!

Har du også en tenåring hjemme du stadig forundres litt over? Kanskje er du bekymret? Kanskje trenger du noen ekstra råd om hvordan du nå skal forholde deg til det ”lille” barnet ditt? Gå inn på tara.no/petra, og spør i vei!